

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

A. Indledning

Lovforslaget er en stort set uændret genfremsættelse af det lovforslag om Det Centrale Personregister, der blev fremsat den 7. oktober 1998 og 1. behandlet i Folketinget den 12. november 1998. jf. fortryk af Folketingets Forhandlinger for den nævnte dato, side 1052 ff. Der henvises nærmere til pkt. C nedenfor.

Lovforslaget fremsættes for at erstatte lov om folkeregistrering fra 1968, jf. lovbekendtgørelse nr. 525 af 30. juni 1998, med en tidssvarende lov, hvor borgernes grundlæggende rettigheder og pligter med hensyn til folkeregistreringen samt offentlige myndigheders og privates adgang til udnyttelse af de registrerede oplysninger fremgår af selve lovteksten. Det er endvidere ønsket at gøre reglerne enklere for borgerne, først og fremmest ved en klarere systematik. Lovforslaget skal skabe et godt grundlag for kommunernes varetagelse af folkeregistreringsopgaven, således at deres mulighed for at yde en god service over for borgerne forbedres. Samtidig skal lovforslaget forbedre den private sektors mulighed for at udnytte CPR's oplysninger. Lovforslaget skal endvidere skabe den rette balance mellem på den ene side hensynet til at sikre borgernes privatliv og personlige integritet og på den anden side hensynet til at effektivisere den offentlige administration og det private erhvervsliv.

B. Baggrunden for lovforslaget

Registrering af fødsler, navne, ægteskaber og dødsfald m.v. har i Danmark i meget lang tid været knyttet til førelsen af kirkebøgerne, mens egentlige folkeregistre, der samler disse oplysninger i registre, hvor de enkelte bor, først er blevet indført overalt i landet ved Lov nr. 57 af 14. marts 1924 om Folkeregistre. Grundlaget herfor var en betænkning fra 1922 afgivet af Folkeregisterkommissionen af 1920. Med hjemmel i 1924-loven blev der udfærdiget bekendtgørelse samt cirkulærer til kommunalbestyrelserne om de nærmere regler for disses førelse af registre.

Bortset fra en række mindre væsentlige punkter forblev 1924-loven opretholdt uændret, indtil det blev nødvendigt at tilvejebringe lovhjemmel for oprettelsen af Det Centrale Personregister (CPR) i 1968. Dette skete ved lov nr. 239 af 10. juni 1968 om folkeregistrering, hvor man samtidig moderniserede den gamle 1924-lov på en række punkter (Folketingstidende 1967-68: 241, 581, 3460, 3774; A 441).

Etableringen af CPR i 1968 var især begrundet i det stadigt stigende behov for information om almindelige personoplysninger, især personers bopælsadresse, og behovet for en entydig personidentifikation, der kunne anvendes overalt, primært hos offentlige myndigheder. Disse forhold indgik også i anbefalingerne i betænkning nr. 329/1963 »Om folkeregistrenes medvirken ved indførelse af elektronisk databehandling i den offentlige forvaltning«. Hertil kom så, at planerne om at indføre et centralt kildeskattesystem i Danmark ønskedes fremmet mest muligt. Indførelsen af CPR med tilhørende personnummersystem var en absolut forudsætning for introduktion af kildeskatten i 1970.

Folkeregistreringslovens af 1968 tillagde i §§ 1 - 2 ministeren bemyndigelser til bl.a. at fastsætte reglerne om folkeregistrenes/CPR's førelse samt om adgangen til oplysningerne heri. Begrundelsen for de vide bemyndigelsesbestemmelser i 1968-loven var, at den igangsatte rationalisering af folkeregistervæsenet måtte foregå gradvist og til dels afhængigt af den tekniske udvikling og indførelsen af mere moderne teknik på andre administrationsområder. En fastlæggelse af de nærmere regler i selve loven i 1968, ville derfor have bevirket konstante lovændringer.

Folkeregistreringsloven er således også kun ændret 3 gange siden 1968. Ved lov nr. 303 af 8. juni 1978 (Folketingstidende 1977-78: 443, 1860; A 585), blev folkeregistreringslovens daværende § 3, der vedrørte Personregistreringsrådet, erstattet af en ny § 3 med de nærmere regler for udlevering af oplysninger til private fra CPR, og der blev foretaget visse mindre ændringer af loven. Denne lovændring blev vedtaget samtidig med lov om offentlige myndigheders registre og lov om private registre i 1978. Ved lov nr. 386 af 22.